

**PRIJEDLOG IZVEDBENOG PLANA I PROGRAMA
MEĐUPREDMETNIH I INTERDISIPLINARNIH SADRŽAJA
GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA U 3.RAZREDU
OSNOVNE ŠKOLE - ŠKOLSKA GODINA 2016./2017.**

- **MEĐUPREDMETNA POVEZANOST**
- **SAT RAZREDNIKA**
- **IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI**

Prijedlog Izvedbenog plana i programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja usklađen je sa sadržajima udžbenika:

- Hrvatskoga jezika: Zlatna vrata 3,
- Prirode i društva: Eureka 3 i
- Matematike: Bove matematičke priče 3
- Glazbene kulture: Moja glazba 3

Predložene sadržaje moguće je realizirati tijekom 35 sati nastave na sljedeći način:

- Međupredmetna povezanost: 15 sati
- Sat razrednika: 10 sati
- Izvanučioničke aktivnosti: 10 sati

GODIŠNJI PLAN MEĐUPREDMETNIH I INTERDISCIPLINARNIH SADRŽAJA GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

Redni broj	Mjesec	Dimenzije GOO	Naziv područja	Međupredmetna povezanost	Sat razrednika	Izvanučioničke aktivnosti
1.	Rujan Listopad	Ljudsko-pravna dimenzija Politička dimenzija Društvena dimenzija Međukulturalna dimenzija Ekološka dimenzija	Stvaranje demokratske razredne, školske i lokalne zajednice	Hrvatski jezik Priroda i društvo Glazbena kultura Likovna kultura	4 sata	4 sata
2.	Studeni Prosinac	Ljudsko-pravna dimenzija Politička dimenzija Društvena dimenzija Međukulturalna dimenzija Gospodarska dimenzija Ekološka dimenzija	Moj zavičaj	Hrvatski jezik Priroda i društvo Glazbena kultura Likovna kultura Matematika Tjelesna i zdravstvena kultura	4 sata	5 sati
3.	Siječanj Veljača	Ljudsko-pravna dimenzija Društvena dimenzija Međukulturalna dimenzija Gospodarska dimenzija Ekološka dimenzija	Razvoj samopuzdanja i komunikacijskih vještina	Hrvatski jezik Priroda i društvo Glazbena kultura Likovna kultura	2 sata	3 sata
4.	Ožujak Travanj	Ljudsko-pravna dimenzija Društvena dimenzija Međukulturalna dimenzija Gospodarska dimenzija Ekološka dimenzija	Vode u zavičaju	Hrvatski jezik Priroda i društvo Matematika Likovna kultura Tjelesna i zdravstvena kultura	3 sata	3 sata
5.	Svibanj Lipanj	Ljudsko-pravna dimenzija Društvena dimenzija Politička dimenzija Građanska dimenzija Međukulturalna dimenzija	Razvoj prometne kulture i demokratskih načela	Hrvatski jezik Priroda i društvo Glazbena kultura	2 sata	3 sata

		Ekološka dimenzija				
--	--	--------------------	--	--	--	--

Napomena

Godišnji plan i Izvedbeni plan i program sadrže veći broj sati Međupredmetne povezanosti, Sata razrednika i Izvanučioničke aktivnosti od propisanog, što omogućuje učiteljima odabir sadržaja koji im najviše odgovaraju u okviru propisanog broja sati.

Izvedbeni plan i program GOO-a za rujan i listopad školske godine 2016./2017.

OSNOVNA ŠKOLA:	
RAZRED:	
UČITELJ/UČITELJICA:	
<u>Dimenzije GOO</u>	<u>Naziv područja</u>
Ljudsko-pravna dimenzija Politička dimenzija Društvena dimenzija Međukulturalna dimenzija Ekološka dimenzija	Stvaranje demokratske razredne, školske i lokalne zajednice
	<u>Svrha</u>
	Učvrstiti svijest o sebi kao demokratskim građanima temeljem poznavanja svojih prava i odgovornosti u razredu, školi i lokalnoj zajednici u skladu s utvrđenim pravilima.
<u>Ishodi</u>	<p><u>Građansko znanje i razumijevanje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije da se razred i škola razvijaju kao demokratske zajednice ukoliko svi djeluju prema zajedničkim pravilima - objašnjava važnost pravila za izbore u razredu i Vijeće učenika, opisuje poželjna obilježja kandidata - razumije da prava koja uživa u školi jednako pripadaju svakom drugom učeniku bez obzira na spol, nacionalnu ili vjersku pripadnost, sposobnosti i socijalni položaj obitelji - razumije značenje i važnost pravednog donošenja odluka na razini razreda i škole <p><u>Građanske vještine i sposobnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uočava, istražuje, pokreće i sudjeluje u raspravama o pitanjima koja su važna za život i rad u razredu i školi - aktivno i konstruktivno sudjeluje u utvrđivanju kriterija za izbor predstavnika razreda i Vijeće učenika te sudjeluje u izborima kao kandidat i kao glasač - uočava, analizira i vrednuje situacije u kojima se krše njegova/njezina prava i prava drugih učenika. - kreativno sudjeluje u aktivnostima kojima se obilježavaju datumi važni za lokalnu zajednicu <p><u>Građanske vrijednosti i stavovi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - obilježavanjem važnih nadnevaka razvija se i jača domovinski identitet - zalaže se za izgradnju razreda i škole kao demokratske zajednice

	<ul style="list-style-type: none"> - pokazuje samostalnost i samopouzdanje u iznošenju svojih stavova, otvorenost prema drugačijim mišljenjima i ustrajava na istinoljubivosti i dokazu - koristi odgovarajuće postupke zaštite okoliša u školi i zajednici
--	---

<u>Način provedbe</u>	Model	Međupredmetno, Sat razrednika, Izvanučioničke aktivnosti
	Metode i oblici rada	<p>Oblici: individualni, frontalni, rad u paru, rad u skupinama</p> <p>Metode: razgovora, demonstracije, izlaganja, čitanja i rada na tekstu, kritičkog mišljenja, suradničkog učenja, izvještavanja, aktivnog slušanja, učenja otkrivanjem, pisanja, crtanja, pjevanja, slušanja glazbe, igre jeke, dramske igre</p>
<u>Nastavna sredstva, pomaqala, izvori znanja</u>	<p>Za učenike: bonton, pribor za likovni, bilježnice, udžbenici, radne bilježnice, Učenička mapa osobnog razvoja u Građanskom odgoju i obrazovanju</p> <p>Za učitelje: Statut škole, Kućni red škole, Kurikulum GOO, Nastavni plan i program za osnovnu školu, udžbenici, Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO za osnovne i srednje škole, računalo, projektor, CD, Razredna mapa za Građanski odgoj i obrazovanje, Konvencija o pravima djeteta</p>	
<u>Način vrednovanja i korištenje rezultata vrednovanja</u>	Opisno praćenje i ocjenjivanje koje je rezultat postignuća u usvajanju nastavnih sadržaja i stupnju razvijenosti ishoda predmeta koji su istodobno i sadržaji/ishodi Građanskog odgoja i obrazovanja prema Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja postignuća učenika u osnovnoj i srednjoj školi; međusobni odnosi učenika u razrednom odjelu provjeravani kroz aktivnosti; plakat, učeničke bilješke, učeničke mape	
<u>Međupredmetni i interdisciplinarni sadržaji GOO</u>	<p>Nastavni predmet: Hrvatski jezik, Priroda i društvo, Glazbena kultura, Likovna kultura</p> <p>Sat razrednika</p> <p>Izvanučioničke aktivnosti</p>	<p>Nositelji aktivnosti</p> <p>Učitelj/učiteljica, učenici</p>

MEĐUPREDMETNA POVEZANOST

Osnovni kriterij za odabir nastavnih jedinica međupredmetne povezanosti bili su *ključni pojmovi* pojedinih dimenzija GOO.

<i>NASTAVNI PREDMET</i>	<i>UDŽBENIK</i>	<i>NASTAVNA JEDINICA</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
HRVATSKI JEZIK	Zlatna vrata 3	<p>1. Patuljak i njegov ključ; Stjepan Lice -interpretacija priče KP¹: suradnja, solidarnost, komunikacija</p> <p>2. Boduljko i Žbunika, Jadranka Čunčić Bandov -interpretacija stripa KP: komunikacija, ravnopravnost, ljudska prava</p> <p>3. Četiri brata, Mario Šarić -interpretacija priče KP: sukob, suradnja, komunikacija</p> <p>4. Jedna je mačka mnogo jela, Luko Paljetak – interpretacija pjesme KP: komunikacija, sukob</p>	<p>Učitelj/učiteljica lijepi na ploču pobrkanе riječi (vrata riječ sva otvara lijepa) od kojih učenici trebaju složiti smislenu rečenicu. Kada to učine, slijedi razgovor o značenju ove narodne izreke. Zatim učenici u skupinama trebaju napisati što više lijepih riječi koje otvaraju sva vrata.</p> <p>Učenici u paru razgovaraju o svojim aktivnostima nakon škole. Pritom paze na poštivanje pravila uljudnog razgovora. Može se provesti i dramatizacija stripa. Učenici najprije smišljaju nastavak radnje, dijele uloge pa zatim glume.</p> <p>Učenici zamišljaju kako izgleda jedan od braće. Zatim ga opisuju – stvaralačko pisanje. Od otpadnog materijala mogu izraditi likove iz priče.</p> <p>Učenici prikazuju pjesmu o obliku stripa.</p>

¹ Ključni pojam

	<p>5. Prometna priča, Nada Iveljić – interpretacija priče KP: odgovornosti, žrtva, društvena solidarnost</p> <p>6. Ruže umjesto batina, Marija Drobnjak – interpretacija priče KP: sukob, žrtva, nasilje, komunikacija</p> <p>7. Malen je svijet, Nada Iveljić – interpretacija pjesme KP: zavičajni, hrvatski domovinski identitet, interkulturna komunikacija</p> <p>8. Svaki kraj nekomu je zavičaj, Josip Prudeus – interpretacija pjesme KP: zavičajni, hrvatski domovinski identitet, interkulturna komunikacija</p> <p>9. Od malena zrna do kruha crna, Nevenka Videk – interpretacija pjesme KP: zavičajni identitet, rad, radnik</p>	<p>Učenici traže u enciklopediji podatke o životinjama koje bi željeli imati kao kućne ljubimce. Izrađuju plakat.</p> <p>Učenici pišu pismo dječacima iz priče (što mislite o njihovim postupcima, kako su trebali reagirati...).</p> <p>Razgovor o domovini, o osjećajima koji nas vežu uz domovinu, što nam domovina znači itd. Učenici pišu sastavak ili pjesmu o domovini ili o svom zavičaju. Čitaju ostalim učenicima svoj uradak.</p> <p>Učenici odabiru njima najljepšu kiticu i crtaju pjesničku sliku koju su zamislili.</p> <p>Učenici čitaju narodne poslovice, razgovaraju u paru, otkrivaju njihovo značenje. Smišljam načine na koje se može iskoristiti stari kruh. Pišu recepte i izrađuju kuharicu.</p>
--	--	---

	<p>10. Tri jabuke, Anto Gardaš – interpretacija priče KP: ravnopravnost, komunikacija</p> <p>11. Gavran i lisica, Ezop – interpretacija basne KP: komunikacija</p> <p>12. Lektira: Čudnovate zgode šegrta Hlapića, Ivana Brlić Mažuranić - interpretacija dječjeg romana KP: rad, radnik, predrasuda, suradnja, sukob, žrtva, nasilje, društvena nejednakost, komunikacija</p> <p>13. Šaljivo o štednji, Marija Krmpotić i Sonja Ivić – interpretacija stripa KP: individualne sposobnosti, upravljanje novcem, odgovornost građana za održivi razvoj</p>	<p>Učenici izabiru uloge (pri povjedač, crvena jabuka, zelena i žuta jabuka). Čitaju tekst izražajno po ulogama. Također mogu izraditi štapne lutke i odglumiti priču.</p> <p>Učenici prepričavaju druge Ezopove basne koje su im poznate. U enciklopediji ili na internetu pronalaze zanimljivosti o lisici i gavranu. Učenici mogu napisati pismo gavranu i lisici u kojem će im poručiti što mislite o njihovim postupcima.</p> <p>Učitelj/učiteljica razgovara s učenicima jesu li im ikada neka prava bila uskraćena te zašto. Jesu li zbog toga ponekad bili nalik Giti i Hlapiću? Razgovaraju i o pravima koja su im dana. Objasnjavaju svoja razmišljanja o tome donose li dječja prava i neke obveze.</p> <p>Učenici iznose svoja mišljenja o narodnoj izreci: Tko štedi – ima. Razmišljaju što se sve može štedjeti. Izrađuju plan razredne štednje i prikazuju ga plakatom.</p>
--	---	--

		<p>6. Kornjačina kuća, Dubravka Grebenar – interpretacija pjesme KP: osobni identitet</p> <p>7. Lektira: Čudnovate zgode šegrta Hlapića, Ivana Brić Mažuranić - interpretacija dječjeg romana KP: rad, radnik, predrasuda, suradnja, sukob, žrtva, nasilje, društvena nejednakost, komunikacija</p>	<p>Razgovor o važnosti i poštivanju onoga što imamo i zaključcima do kojih je kornjača došla na kraju pjesme. Učenici opisuju sovinu, dabrovu i krtičinu kuću. Crtaju kuće prema opisu.</p> <p>Učitelj/učiteljica razgovara s učenicima jesu li im ikada neka prava bila uskraćena te zašto. Jesu li zbog toga ponekad bili nalik Giti i Hlapiću? Razgovaraju i o pravima koja su im dana. Objasnjavaju svoja razmišljanja o tome donose li dječja prava i neke obveze.</p>
PRIRODA I DRUŠTVO	<p>; Eureka 3</p> <p>; Eureka 3</p>	<p>1. Stajalište i obzor KP: suradnja, pravila timskog rada, komunikacija</p> <p>2. Strane svijeta KP: suradnja, komunikacija</p>	<p>Učenici trebaju razumjeti i pravilno primjenjivati pojmove stajalište i obzor te uočiti njihovu povezanost. U skupinama rješavaju problemske zadatke i izyešćuju ostale učenike o svojim rješenjima. Npr. Maja i Marko igraju se u vrtu. Ivan se popeo na stablo, a Maja se nalazi ispod stabla. Tko ima širi obzor? Objasni.</p> <p>Nakon što učitelj/učiteljica označi sjever u učionici, učenici određuju ostale strane svijeta (glavne i sporedne). Potom promatraju prostor oko sebe i određuju položaj pojedinih predmeta u učionici s obzirom na strane svijeta. Učenici se kreću u prostoru prema zadanim uputama. Učenici će potom jedni drugima zadati smjer kretanja prema određenim stranama svijeta.</p> <p>Cilj svladati snalaženje u prostoru s pomoću Sunca i</p>

	Eureka 3	3. Snalaženje u prostoru s pomoću Sunca i znakova u prirodi Snalaženje u prostoru KP: suradnja, pravila timskog rada, komunikacija	znakova u prirodi. Učenici u skupinama rješavaju problemske zadatke te nakon završetka izvješćuju ostale skupine o svojim rješenjima.
	Eureka 3	4. Snalaženje u prostoru s pomoću kompasa Snalaženje u prostoru KP: suradnja, komunikacija, individualne sposobnosti	Učenici aktivno sudjeluju u razgovoru određujući namjenu kompasa i pojedine njegove dijelove. Uspoređuju snalaženje u prostoru s pomoću kompasa te s pomoću Sunca i znakova u prirodi zaključujući o prednostima snalaženja u prostoru s pomoću kompasa. Učenici određuju značenje kratica glavnih i sporednih strana svijeta na engleskom jeziku, koje se nalaze označene na kompasu. Slijedeći upute učitelja/učiteljice, uvježbavaju snalaženje u prostoru s pomoću kompasa.
	Eureka 3	5. Plan mjesta KP: suradnja, pravila timskog rada, komunikacija	Učenici će naučiti određivati položaj važnijih objekata u naselju u odnosu na školu i prikazati ih skicom, upoznat će se sa satelitskim snimkama u aplikaciji <i>Google Earth</i> i uočavati dogovorene znakove ili simbole kojima se prikazuju važni objekti na planu mesta. Zatim podijeljeni u skupine dobivaju plan mesta (naselja) s pomoću kojeg uvježbavaju snalaženje na planu mesta prema zadatcima koje je zadao učitelj/učiteljica.
	Eureka 3	6. Zemljovid ili geografska karta KP: individualne sposobnosti, suradnja, komunikacija	Cilj nastavnog sata je kartografsko opismenjavanje učenika. Nakon što su naučili opisati što je reljef, a što zemljovid, razlikovati boje na zemljovidu, objasniti značenje boja i simbola, primijeniti tumač znakova, uočiti povezanost plana i zemljovida, uočiti povezanost reljefa i zemljovida učenici uvježbavaju naučeno tražeći zadano na zemljovidima prema uputama učitelja. Jedan

	Eureka 3		učenik pokazuje na velikom zemljovidu, a ostali traže zadano na svojim zemljovidima.
	Eureka 3	<p>7. Dan neovisnosti KP: osobni identitet, hrvatski domovinski identitet, interkulturna komunikacija</p> <p>8. Dan zahvalnosti za plodove zemlje KP: osobni i zavičajni identitet, hrvatski domovinski identitet, interkulturna komunikacija</p>	<p>Učenici iznose svoja zapažanja i iskustva kako se u njihovu mjestu proslavlja Dan neovisnosti, opisuju zastavu, uočavaju grb RH u sredini zastave, slušaju himnu i usvajaju sve državne simbole iznose spoznaje kada i gdje se oni ističu. Sudjeluju o obilježavanju ovog praznika u školskoj priredbi.</p> <p>Igra asocijacije kako bi se dobio naslovni pojam. Razgovor o spoznajama koje su učenici usvojili o ovom danu tijekom prvog i drugog razreda. Razlikuju vrste kruha, govore o procesu dobivanja kruha, od sijanja pšenice do gotovog proizvoda. Može se organizirati posjet pekari.</p>
GLAZBENA KULTURA	Moja glazba 3	<p>1. Zapjevajmo složno svi KP: pravila, odgovornost, suradnja</p> <p>2. Pozdravna pjesma KP: pravila, odgovornost, suradnja</p> <p>3. Lijepa naša domovino J. Runjanin KP: hrvatski domovinski identitet</p> <p>4. Domovina</p>	<p>.Pjevanje pjesme <i>Zapjevajmo složno svi</i>, usvajanje melodije, ritma, teksta igrom jeke.</p> <p>Učenici uče pjevati pjesmu uz izvođenje pokreta.</p> <p>Učenici prepoznaju skladbu <i>Lijepa naša domovino</i>, određuju svečani ugođaj. Uče izražajno pjevati pjesmu. Slijedi razgovor o pojmu himna, navode da se himna sluša u svečanim prilikama. Učenici se prisjećaju pravila ponašanja za vrijeme slušanja himne.</p> <p>Učenici uče izražajno pjevati pjesmu <i>Domovina</i> uz</p>

		KP: hrvatski domovinski identitet	jasan izgovor te izvoditi plesni pokret uz tradicijsku skladbu <i>Rvatsko kolo</i> .
LIKOVNA KULTURA		1. Točka i crta – Oblikovanje na plohi; crtanje (Ornament, ritam, simetrija) KP: zavičajni identitet, hrvatski domovinski identitet Boja: Kromatsko-akromatski kontrast: Krizanteme	Učenici pastelama ili tušem u boji crtaju uzorak narodne nošnje koji su odabrali gledajući nekoliko raznih uzoraka na fotografijama.

SAT RAZREDNIKA

SAT RAZREDNIKA	KRATAK OPIS AKTIVNOSTI
1. Ponašanje u školi KP: pravila, odlučivanje, građanin, razred, škola kao demokratska zajednica, demokratska kultura	Učenici se prisjećaju pravila ponašanja koja su morali poštivati tijekom 1. i 2. razreda. Zajednički formuliraju pisana pravila i izrađuju razredni plakat koji će stajati na panou.
2. Biranje predsjednika/predsjednice razreda KP: pravila, odlučivanje, građanin, razred, škola kao demokratska zajednica, demokratska kultura	Učenici predlažu kandidate, nadgledaju tijek izbora, glasuju, kandidati se predstavljaju.
3. Uvažavanje različitosti KP: prava, ravnopravnost, komunikacija, učenik građanin razreda i škole	Igra - Pisanje tijelom Dva po dva učenika se dogovore i od svojih tijela načine slovo koje ostali moraju pročitati. Mogu se slova i ponoviti ako su načinjena na različite načine. Za izvođenje dobrog slova potrebna je uz komunikaciju, dobra suradnja i dogovor. Slijedi razgovor- Jesmo li svi isti? Zanimaju li nas sve iste stvari? Kako provodimo slobodno vrijeme? Kojim se aktivnostima bavimo? Kako bi izgledalo kada bi se

<p>4. Humano ponašanje KP: humanost, ponašanje, prava</p>	<p>jednako oblačili, išli na iste aktivnosti, bavili se istim sportom...? Učenici iznose svoje slaganje ili neslaganje s nekim uvriježenim mišljenjima. Npr. Djevojčice ne smiju igrati nogomet. Djevojčice moraju prati suđe. Dječaci su grubi. Učenici uspoređuju odgovore i razgovaraju.</p> <p>Razrednik čita učenicima kratku priču u kojoj stariji učenici bez razloga svakodnevno zadirkuju mlađeg. On im se ne može suprotstaviti. Jednog dana stariji učenik je zadirkivao mlađeg, mlađi je želio otići ali se spotaknuo o nogu starijeg i pao. Curila mu je krv iz nosa... Učitelj/učiteljica traži od učenika da nastave priču rečenicom Nekoliko učenika čita svoj završetak.</p> <p>Slijedi podsjećanje na važne brojeve koje trebaju zvati ako su oni ili netko drugi u opasnosti.</p> <p>Igra – Slagalica</p>
--	--

IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI

<i>IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
<p>1. Snalaženje u prostoru KP: komunikacija, suradnja</p>	<p>Učenici će odlaskom na izvanučioničku nastavu u okolini škole (školsko dvorište, igralište, livada, uzvisina) za sunčana vremena naučiti odrediti stajalište i obzor (vidokrug, horizont) te odrediti i imenovati glavne i sporedne strane svijeta.</p>
<p>2. Plan mesta KP: komunikacija, suradnja, zdrav okoliš</p>	<p>Učenici će tijekom ove izvanučioničke nastave pronaći i uočiti važnije objekte i ulice u naselju u kojem žive, odrediti položaj tih objekata u odnosu na školu i naučiti prikazati ih skicom. Također će razvijati osjećaj pripadnosti lokalnoj zajednici i odgovorno ponašanje prema vlastitoj, tuđoj i zajedničkoj imovini.</p>

<p>3. Dan neovisnosti KP: osobni identitet, zavičajni identitet, hrvatski domovinski identitet</p> <p>4. Dan zahvalnosti za plodove zemlje - jabukijada KP: osobni identitet, zavičajni identitet, volontiranje, humanitarna akcija, društvena solidarnost</p>	<p>Učenici sudjeluju u priredbi zajedno s ostalim razrednim odjelima škole te tako iskazuju privrženost očuvanju zavičajnih običaja i kulturnih znamenitosti te nacionalnog identiteta.</p> <p>Izvanučionička nastava školskoj kuhinji, razvijanje zajedništva, timskog rada i suradnje. Uočavanje promjena u prirodi u jesen i razvijanje ljubavi prema prirodi.</p>
--	---

Izvedbeni plan i program GOO-a za studeni i prosinac školske godine 2016/2017.

OSNOVNA ŠKOLA:	
RAZRED:	
UČITELJ/UČITELJICA:	
<u>Dimenzije GOO</u>	<u>Naziv područja</u>
Ljudsko-pravna dimenzija Politička dimenzija Društvena dimenzija Međukulturalna dimenzija Gospodarska dimenzija Ekološka dimenzija	<p>Moj zavičaj</p> <p>Svrha</p> <p>Opisati značajke identiteta svoga zavičaja i iskazati privrženost očuvanju zavičajnih običaja, kulturnih znamenitosti, živih bića te prirodnog i kulturnog okoliša.</p>
<u>Ishodi</u>	<p><u>Građansko znanje i razumijevanje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - objašnjava tko je građanin lokalne zajednice i koja je njegova uloga; imenuje najvažnije institucije lokalne zajednice (župan, županija) - razumije da se razred i škola razvijaju kao demokratske zajednice ukoliko svi djeluju prema zajedničkim pravilima - razumije da je nenasilna komunikacija u razredu, školi i lokalnoj zajednici ključ sigurnosti i uspjeha pojedinca - prepoznaje situacije u kojima su njegova prava i prava drugih ugrožena i zna kako u takvim slučajevima postupati - opisuje primjere neodgovorne potrošnje nametnute reklamama i pritiscima vršnjaka <p><u>Građanske vještine i sposobnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - jasno iznosi i obrazlaže svoje ideje i stavove; razumije polazišta drugih - ima razvijene osnovne vještine interkulturne komunikacije; predlaže i sudjeluje u aktivnostima - razmatra prihvatljiva i neprihvatljiva ponašanja - razvija tehnikе timskog rada <p><u>Građanske vrijednosti i stavovi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazuje privrženost načelima dostojanstva svake osobe, jednakosti, pravde i uključenosti svih - zalaže se za izgradnju razreda i škole kao demokratske zajednice - pokazuje samostalnost i samopouzdanje u iznošenju svojih stavova, otvorenost prema drugačijim mišljenjima i ustrajava na istinoljubivosti i dokazu

	Model	Međupredmetno, Sat razrednika, Izvanučioničke aktivnosti
<u>Način provedbe</u>	Metode i oblici rada	<p>Oblici: individualni, frontalni, rad u paru, rad u skupinama</p> <p>Metode: razgovora, demonstracije, izlaganja, čitanja i rada na tekstu, kritičkog mišljenja, suradničkog učenja, izvještavanja, aktivnog slušanja, učenja otkrivanjem, pisanja, crtanja, pjevanja, slušanja glazbe, dramske igre</p>
<u>Nastavna sredstva, pomagala, izvori znanja</u>	<p>Za učenike: bonton, pribor za likovni, bilježnice, udžbenici, radne bilježnice, Učenička mapa osobnog razvoja u Građanskom odgoju i obrazovanju</p> <p>Za učitelje: Statut škole, Kućni red škole, Kurikulum GOO, Nastavni plan i program za osnovnu školu, udžbenici, Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO za osnovne i srednje škole, računalo, projektor, CD, Razredna mapa za Građanski odgoj i obrazovanje, Konvencija o pravima djeteta</p>	
<u>Način vrednovanja i korištenje rezultata vrednovanja</u>	Opisno praćenje i ocjenjivanje koje je rezultat postignuća u usvajanju nastavnih sadržaja i stupnju razvijenosti ishoda predmeta koji su istodobno i sadržaji/ishodi Građanskog odgoja i obrazovanja prema Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja postignuća učenika u osnovnoj i srednjoj školi; međusobni odnosi učenika u razrednom odjelu provjeravani kroz aktivnosti; plakat, učeničke bilješke, učeničke mape	
<u>Međupredmetni i interdisciplinarni sadržaji GOO</u>	<p>Nastavni predmet: Hrvatski jezik, Priroda i društvo, Glazbena kultura, Likovna kultura, Matematika, Tjelesna i zdravstvena kultura</p> <p>Sat razrednika</p> <p>Izvanučioničke aktivnosti</p>	<p><u>Nositelji aktivnosti</u></p> <p>Učitelj/učiteljica, učenici</p>

MEĐUPREDMETNA POVEZANOST

Osnovni kriterij za odabir nastavnih jedinica međupredmetne povezanosti bili su *ključni pojmovi* pojedinih dimenzija GOO.

<i>NASTAVNI PREDMET</i>	<i>UDŽBENIK</i>	<i>NASTAVNA JEDINICA</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
HRVATSKI JEZIK	Zlatna vrata 3	<p>1. U bakinu zagrljaju, Stjepan Lice – interpretacija priповijetke KP: komunikacija, zdravi okoliš</p> <p>2. Kuća, Milena N. Kramer – interpretacija priče KP: individualne sposobnosti, rad, radnik.</p>	<p>Učenici usmeno opisuju svoju baku (vanjski unutarnji opis). Dijele se u skupine i pišu objašnjenje narodne poslovice iz udžbenika: Bez stara panja slabo je ognjište.</p> <p>Učitelj/učiteljica s učenicima organizira raspravu. Teme mogu biti npr. Smatrate li da je bolje biti jedinac/jedinica ili imati brata i sestru? Je li bolje živjeti u kući ili stambenoj zgradbi?</p> <p>Učitelj/učiteljica s učenicima razgovara o značenju izreke iz udžbenika: On je majstor svog zanata! Učenici</p>

		<p>suradnja</p> <p>3. Majstori, Miroslav Dolenec Dravski - interpretacija pjesme KP: individualne sposobnosti, rad, radnik, poduzetnosti i poduzetništvo</p> <p>4. Čudovišna kiša, Mladen Kopjar – interpretacija priče KP: zdrav okoliš, održivi razvoj, odgovorno</p>	<p>izlažu u čemu su oni dobri. Učitelj/učiteljica organizira igru za učenike: Zanimanje za mog prijatelja. U vrećicu stavlja papiriće s imenima djece. Učenici izvlače papirić. Razgovaraju i saznaju što više jedno o drugome. Nakon razgovora pišu koje zanimanje predlažu za svoga prijatelja i objašnjavaju svoj izbor.</p> <p>Učitelj/učiteljica razgovara s učenicima o značenju tvrdnje: Oblaci ne vole tvorničke dimnjake. Učenici iznose svoja saznanja o tome na koje sve načine čovjek ugrožava okoliš te na koje bi ga načine mogao zaštititi.</p>
--	--	--	--

		st građana za održivi razvoj	
		<p>5. Zaštita okoliša u mome zavičaju – stvaralačko pisanje KP: komunikacija, suradnja, zdrav okoliš, održivi razvoj, odgovorno st građana za održivi razvoj</p> <p>6. Darovi svetog Nikole, Ana Kraljević – interpretacija igrokaza KP: komunikacija, suradnja,,o</p>	<p>Učenici trebaju naučiti oblikovati i napisati kraći sastavak. Važno je usvojiti kompozicijsku strukturu sastavka, razvijati komunikacijske sposobnosti, kulturu usmenog i pisanog izražavanja u obliku potpunog i razumljivog izričaja. Učenici pišu sastavak služeći se planom koji su izradili s učiteljem/učiteljicom.</p> <p>Učenici rade popis darova od srca kojima bi mogli razveseliti njima drage osobe. Dijele uloge i glume igrokaz.</p> <p>Učenici razmišljaju o nastavku priče. Pripovijedaju.</p>

	<p>sobni, zavičajni identitet</p> <p>7. Sanjin Božić, Sanja Pribić – interpretacija priповijetke KP: društvena nejednakost, volontiranje ,</p> <p>humanitarna akcija, društvena solidarnost</p> <p>8. Lektira: Vlak u snijegu, Mato Lovrak - interpretacija lektirnog djela KP: suradnja, komunikaci</p>	<p>Pišu čestitku u kojoj će napisati nekoliko lijepih rečenica ili stihova. Čestitkom će razveseliti nekoga kome je to potrebno. Učenici se mogu dogovoriti pa poslati svoje čestitke u neku ustanovu.</p> <p>Nakon interpretacije lektirnog djela (razgovora o prijateljstvu, osobinama likova, događajima itd.) učenici dobivaju stvaralači zadatka u skupinama. To mogu biti zadaci poput stvaranja svitka priče, knjižnoga panoa, sviđa mi se/ne sviđa mi se, najdraži dio, pismo autoru, pisanje novoga završetka, izrada naslovnice, stvarnost ili mašta, zrcalo zrcalce.</p> <p>Učitelj/učiteljica razgovara s učenicima o različitostima i sličnostima pisanog djela i igranog filma. Učenici u paru izrađuju tablicu razlika.</p>
--	--	--

		ja, društvena solidarnost, volontiranje	
		9. Vlak u snijegu, Mate Relja – interpretacija filma KP: suradnja, komunikacija, ja, društvena solidarnost, volontiranje	

	9. Lektira: Vlak u snijegu, Mato Lovrak - interpretacija lektirnog djela KP: suradnja, komunikacija, društvena solidarnost	Nakon interpretacije lektirnog djela (razgovora o prijateljstvu, osobinama likova, događajima itd.) učenici dobivaju stvaralači zadtaka u skupinama. To mogu biti zadaci poput stvaranja svitka priče, knjižnoga panoa, sviđa mi se/ne sviđa mi se, najdraži dio, pismo autoru, pisanje novoga završetka, izrada naslovnice, stvrnost ili mašta. <u>zrcalo zrcalce.</u>
--	--	---

	<p>4. Profesor Baltazar – Izbor iz filmova o profesoru Baltazaru – interpretacija animiranog filma KP: društvena nejednakost, društvena solidarnost, pravila timskog rada</p> <p>5. Lektira: Vlak u snijegu, Mato Lovrak - interpretacija lektirnog djela KP: suradnja, komunikacija,</p>	<p>Učenici opisuju profesora Baltazara i neki njegov izum koji su vidjeli u animiranom filmu. Dijele se u skupine i svaka skupina izmišlja pa crta svoj čudnovati izum. Objašnjavaju ostalim učenicima kakav je to izum i čemu služi.</p> <p>Nakon interpretacije lektirnog djela (razgovora o prijateljstvu, osobinama likova, događajima itd.) učenici dobivaju stvaralači zadtaka u skupinama. To mogu biti zadaci poput stvaranja svitka priče, knjižnoga panoa, sviđa mi se/ne sviđa mi se, najdraži dio, pismo autoru, pisanje novoga završetka, izrada naslovnice, stvrnost ili mašta, zrcalo zrcalce.</p> <p>Učitelj/učiteljica razgovara s učenicima o različitostima i sličnostima pisanog djela i igranog filma. Učenici u paru</p>
--	---	--

		9. Badnji dan, Tin Kolumbić – interpretacija priče KP: osobni, zavičajni identiteti,	Učenici uspoređuju Badnji dan u svojem domu s Badnjim danom opisanim u priči. Izdvajaju po čemu su Badnji dan iz priče i Badnji dan u njihovu domu različiti, a po čemu slični.
PRIRODA I DRUŠTVO		Eureka 3 Eureka 3 Eureka 3	<p>1. Podneblje i vremenska obilježja zavičaja KP: zavičajni identitet, suradnja, pravila timskog rada, komunikacija</p> <p>2. Izgled zavičaja KP: zavičajni identitet, suradnja,</p>

	Naš svijet 3 pravila timskog rada, komunikaci ja 3. Gospodar stvene djelatnosti u županiji Gospodar ske djelatnosti u zavičaju KP: zavičajni identitet, rad, radnik, poduzetnos t i poduzetništ vo 4. Moja županija KP: zavičajni identitet, suradnja,	Učenici u skupinama pripremaju usmeno izlaganje kojim će predstaviti gospodarstvene djelatnosti svoje županije. Služe se reklamnim materijalima, podacima koje se istraživanjem na internetu i u literaturi prikupili i pripremili ranije te pišu natuknice kojima će se voditi prilikom izlaganja. U tablicu gospodarstvenih djelatnosti nacrtanu na ploči zapisuju nazive zanimanja svojih roditelja, članova obitelji, rođaka, poznanika itd. Učenici izrađuju plakat kojim će predstaviti određene specifičnosti svoga županijskog središta. Navode kako unaprijedili promet i gospodarstvo u županiji, potaknuti kulturni razvoj, obrazovanje i sport. Nakon toga učenici predstavljaju svoje uratke drugim
--	--	--

		<p>pravila timskog rada, komunikaci ja</p> <p>5. Gospodar stvo i zaštita okoliša KP: zavičajni identitet, zdravi okoliš, održivi razvoj, odgovorno st građana za održivi razvoj</p> <p>6. Kako možeš pridonijeti zaštiti okoliša</p>	<p>učenicima u razredu.</p> <p>Učenici gledaju videozapis <i>Djevojčica koja je ušutkala svijet na 6 minuta</i> (e – priručnik <i>Naš svijet 3</i> http://www.youtube.com/watch?v=62vW-YMuRYI)</p> <p>Nakon odgledanog video isječka aktivno sudjeluju u razgovoru izražavajući svoje dojmove i mišljenje o poruci koju je djevojčica uputila vođama svih država u svijetu.</p> <p>Učenici izražavaju osobne stavove o uočenim znakovima onečišćenja. Radom u paru oblikuju prijedloge za različite načine sprečavanja negativnog utjecaja gospodarskih djelatnosti na okoliš.</p> <p>Učenici u parovima oblikuju listu prijedloga kako zadani predmet koji ljudi obično bacaju u smeće iskoristiti na nov način. Izvješćuju ostale učenike u razredu o svojim idejama. Učenici u</p>
--	--	--	--

		KP: zavičajni identitet, zdravi okoliš, održivi razvoj, odgovorno st građana za održivi razvoj	skupinama izrađuju ekološke plakate s porukama o mogućim načinima zaštite okoliša.
GLAZBENA KULTURA		Moja glazba 3	Himna zadrugara KP: suradnja, pravila timskog rada, društvena solidarnost, komunikacija Učenici gledaju ulomak iz filma <i>Vlak u snijegu</i> . Zatim slijedi čitanje teksta pjesme, izražavanje dojmova i razgovor o poruci teksta. Učenici pamte melodiju, ritam, tekst pjesme igrom lovca. Kada sve usvoje pjevaju pjesmu samostalno uz matricu.
LIKOVNA SAT RAZREDNIKA		KRATAK OPIS AKTIVNOSTI	Ploha – Primjenjeno oblikovanje; Dizajn (Ritam i niz likova) – kolaž, časopisi KP: komunikacija, utjecaj i
1. Odgovorno upravljanje novcem: KP: odgovornost, demokratska kultura, štednja	Učenici će u skupinama štednje, ciljevima štednje radionicu u banci.		Učenici će dizajnirati logotip ili reklamni letak za neki proizvod svog zavičaj kojim bi privukli posjetitelje.
3. Poštivanje pravila i autoriteta	Učenici u skupinama učenik/učenica je za ispričao/ispričala kad prednjem sjedalu do		Učenici će dizajnirati kasicu za razrednu štednju.

<p>KP: prava, odgovornosti, demokratska kultura, komunikacija</p> <p>3. Navike KP: komunikacija, suradnja</p> <p>4. Božićni projekt KP: emocije, interkulturna komunikacija, demokratska kultura</p>	<p>Učenici pronalaze rješenje zaključaka o pridržavaju moramo činiti.</p> <p>Učenici su podijeljeni na vijke. Učenici predaju zajedničku.</p> <p>1.skupina- razgovaraju li te navike neke pretežito? 2.skupina – razgovaraju imaju li te navike neke pretežito? 3.skupina – zapisuju naviku</p> <p>Svaki učenik dobiva zadatak: Napisati naviku koju nemam. Učenici popunjavaju listić i u kolujom ideja učenici navika i stjecanju novih navika.</p> <p>Učenici mogu napraviti plan krajem. Izrađuju plan za božićni projekt. Dogovorite se u skupini: Šta je trebalo odlazilo? Koje su se učenici se hrana pripremala. Učenici raspodjeljuju zadatke provedbe. Zatim predaju rezultate.</p>	<p>zaštita potrošača, reklame</p> <p>Volumen i masa – Razredna kasica</p>	
KULTURA			

MATEMATIKA	Nove matematičke priče 3 dvoznamenkastih brojeva KP: komunikacija, suradnja, demokratska kultura	Pisano zbrajanje i oduzimanje dvoznamenkastih brojeva KP: komunikacija, suradnja, demokratska kultura	Igra – Pikado Učenik s određene udaljenosti lopticom gađa pikado. Ovisno koje polje pogodi, na kartonu pričvršćenom na ploču traži svoj zadatak, rješava ga i glasno svojoj skupini priopćava rezultat. Ako je točno riješio, njegova skupina osvaja bod. Pobjednik je ona skupina koja je točno riješila najviše zadataka. Svi učenici u rješavaju zadatak u svojim bilježnicama kako bi mogli kontrolirati učenika koji rješava zadatak na ploči.
TZK		Dječji ples po izboru KP: pravila, odlučivanje , demokratska kultura	Učenjem dječjeg plesa učenici razvijaju osjećaj za ritam, stvaraju pozitivnu sliku o sebi, jačaju samopouzdanje, ustrajnost i zadovoljstvo, uče surađivati, prihvaćati različitosti i timski rad.

SAT RAZREDNIKA

IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI

<i>IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
<p>1. Posjet meteorološkoj stanicu u zavičaju KP: pravila, odgovornost, komunikacija, demokratska kultura, zavičajni identitet</p>	<p>Učenici posjećuju meteorološku stanicu i spoznaju djelatnosti koje provode motritelji ili meteorolog, a koje će nakon obradbe podataka rezultirati vremenskom prognozom.</p>
<p>2. Moja županija KP: pravila, odgovornost, komunikacija, demokratska kultura, zavičajni identitet</p>	<p>Tijek izvanučioničke nastave učitelj/učiteljica će prilagoditi specifičnostima županije i gradskog središta u kojem učenici žive. Odabrat će se najistaknutija obilježja županije kako bi ih učenici spoznali putem izvorne stvarnosti. Učenici će tijekom izvanučioničke nastave spoznati prometnu, upravnu, kulturnu, prosvjetnu i gospodarsku važnost županije i gradskog središta.</p>
<p>3. Dan sjećanja na Vukovar - I u mom gradu Vukovar svijetli – obilježavanje KP: osobni identitet, hrvatski domovinski identitet</p>	<p>S učenicima razgovaramo o Vukovaru, domovinskom ratu, žrtvama na nivou njihova razumijevanja. Posjećujemo školsku knjižnicu, pregledavamo dostupnu literaturu ili neki medijski sadržaj primjereno dobi učenika. Učenici iznose vlastite spoznaje. Pale se svijeće u znak sjećanja na žrtve.</p>
<p>4. Humanitarna akcija Crvenog križa: Solidarnost na djelu KP: volontiranje, humanitarna akcija, demokratska kultura, društvena solidarnost</p>	<p>Učenici i njihovi roditelji sudjeluju u humanitarnoj akciji dobrovoljnim novčanim prilogom. Pokazuju interes i osobno se angažiraju u rješavanju problema građana naše domovine polazeći od demokratskih načela, shvaćajući pojam društvene nejednakosti, razvijajući potrebu za razvojem društvene solidarnosti.</p>
<p>5. Božićni sajam KP: volontiranje, humanitarna akcija, demokratska kultura, društvena solidarnost, upravljanje novcem, poduzetnost i poduzetništvo</p>	<p>Aktivnim sudjelovanjem u školskom projektu prikupljaju se novčana sredstva u humanitarne svrhe za pomoći potrebitima, u duhu predlagdanskog vremena. Razvija se etičan odnos prema novcu. Spoznaje se rad kao temeljna ljudska vrijednost. Razvija inovativnost,</p>

	poduzetnost te osjećaj društvene solidarnosti.
--	--

Izvedbeni plan i program GOO-a za siječanj i veljaču školske godine 2016./2017.

OSNOVNA ŠKOLA:	
RAZRED:	
UČITELJ/UČITELJICA:	
<u>Dimenzije GOO</u>	<u>Naziv područja</u>
Ljudsko-pravna dimenzija Društvena dimenzija Međukulturalna dimenzija Gospodarska dimenzija Ekološka dimenzija	Razvoj samopuzdanja i komunikacijskih vještina
	<u>Svrha</u>
	Jasno iznositi i obrazlagati svoje ideje i stavove, razvijati osnovne vještine interkulturne komunikacije te pridonositi razvoju razreda kao demokratske zajednice.
<u>Ishodi</u>	<p><u>Građansko znanje i razumijevanje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - objašnjava vezu između rada uloženog u učenje, znanja i školskih ocjena - razlikuje poželjne od nepoželjnih oblika verbalne i neverbalne komunikacije u razredu, školi i lokalnoj zajednici - razumije značenje i važnost pravednog donošenja odluka na razini razreda i škole - navodi neke od najčešćih oblika društvene nejednakosti i isključenosti u školi i lokalnoj zajednici - iskazuje privrženost očuvanju zavičajnih običaja i kulturnih znamenitosti - objašnjava vezu između rada uloženog u učenje i školskih ocjena - zna što je pravedno vrednovanje učenika <p><u>Građanske vještine i sposobnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazuje osnovne vještine komunikacije - razmatra prihvatljiva i neprihvatljiva ponašanja - sudjeluje u izgradnji i jačanju demokratske građanske kulture razreda i škole - koristi više izvora informiranja o nekoj temi ili problemu <p><u>Građanske vrijednosti i stavovi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zagovara zdrave stilove života i pokazuje odgovornost za vlastito zdravlje - preuzima odgovornost za svoje postupke - pokazuje samostalnost i samopouzdanje u iznošenju svojih stavova, otvorenost prema drugačijim mišljenjima i

	ustrajava na istinoljubivosti i dokazu				
<u>Način provedbe</u>	Model	Međupredmetno, Sat razrednika, Izvanučioničke aktivnosti			
	Metode i oblici rada	<p>Oblici: individualni, frontalni, rad u paru, rad u skupinama</p> <p>Metode: razgovora, demonstracije, izlaganja, čitanja i rada na tekstu, kritičkog mišljenja, suradničkog učenja, izvještavanja, učenja otkrivanjem, pisanja, crtanja, pjevanja, slušanja glazbe, igre jeke, aktivnog slušanja, učenja otkrivanjem, pokusa</p>			
<u>Nastavna sredstva, pomagala, izvori znanja</u>	<p>Za učenike: bonton, pribor za likovni, bilježnice, udžbenici, radne bilježnice, Učenička mapa osobnog razvoja u Građanskom odgoju i obrazovanju</p> <p>Za učitelje: Statut škole, Kućni red škole, Kurikulum GOO, Nastavni plan i program za osnovnu školu, udžbenici, Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO za osnovne i srednje škole, računalo, projektor, CD, Razredna mapa za Građanski odgoj i obrazovanje, Konvencija o pravima djeteta</p>				
<u>Način vrednovanja i korištenje rezultata vrednovanja</u>	Opisno praćenje i ocjenjivanje koje je rezultat postignuća u usvajanju nastavnih sadržaja i stupnju razvijenosti ishoda predmeta koji su istodobno i sadržaji/ishodi Građanskog odgoja i obrazovanja prema Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja postignuća učenika u osnovnoj i srednjoj školi; međusobni odnosi učenika u razrednom odjelu provjeravani kroz aktivnosti; plakat, učeničke bilješke, učeničke mape				
<u>Međupredmetni i interdisciplinarni sadržaji GOO</u>	Nastavni predmet: Hrvatski jezik, Priroda i društvo, Glazbena kultura, Likovna kultura	<u>Nositelji aktivnosti</u>	Učitelj/učiteljica, učenici		
	Sat razrednika				
	Izvanučioničke aktivnosti				

MEĐUPREDMETNA POVEZANOST

Osnovni kriterij za odabir nastavnih jedinica međupredmetne povezanosti bili su *ključni pojmovi* pojedinih dimenzija GOO.

NASTAVNI PREDMET	UDŽBENIK	NASTAVNA JEDINICA	KRATAK OPIS AKTIVNOSTI
HRVATSKI JEZIK	Zlatna vrata 3	<p>1. Čudna magla, Ivan Goleš – interpretacija priče; radijska emisija KP: komunikacija, kultura</p> <p>2. Običaji maskiranja u mome kraju – govorna vježba KP: komunikacija, osobni, zavičajni identitet</p> <p>3. Kazalište, Nada Mihaljević – interpretacija priče KP: prava, građanin, predrasuda, individualne sposobnosti, suradnja, demokratska kultura</p> <p>4. Vitamini i minerali, Sanja Petrov - interpretacija igrokaza KP: odgovornost, pravila, komunikacija</p>	<p>Učenici u skupinama rade svoju radijsku emisiju (dogovaraju temu, pišu izvještaj, čitaju ga poput spikera, po želji dodaju glazbu, rade snimku...). Učenici razvijaju jezično-komunikacijske sposobnosti.</p> <p>Učitelj/učiteljica razgovara s učenicima o običajima maskiranja u njihovom zavičaju. Nakon toga, učenici imaju vremenski period od petnaest do dvadeset minuta pripremiti svoj samostalni govorni nastup na temu: Običaji maskiranja u našem zavičaju. Slijede samostalni govorni nastupi učenika.</p> <p>Učenici iznose svoja iskustva ako poznaju nekoga tko ima zdravstvenih poteškoća i treba se posebno brinuti o svojem zdravlju. Slijedi razgovor o ravnopravnosti i prijateljstvu. Učitelj/učiteljica upoznaje učenike sa slikovnicom <i>Bontončić</i> u izdanju Hrvatskog saveza tjelesnih invalida u kojoj su opisani primjeri kako pomoći djeci s tjelesnim poteškoćama, kako se družiti, igrati itd.</p> <p>Interpretativno čitanje igrokaza. Učenici izrađuju jelovnik kojim će zadovoljiti potrebu za svim vitaminima i mineralima. Rade u paru ili skupini. Učenici se igraju restorana zdrave hrane.</p>

		5. Dječja posla, Nada Iveljić – interpretacija pripovijetke KP: komunikacija, suradnja	Učenici individualno rade na zadatku. Pišu ime svoga djeda u bilježnicu, a zatim oko njega pišu 10 pridjeva koji ga najbolje opisuju. Uz pomoć bilježnice usmeno opisuju svoga djeda ostalim učenicima. Ako nemaju djeda, mogu opisati nekog drugog člana obitelji.
PRIRODA I DRUŠTVO	Eureka 3	1. Voda i promjena stanja vode (pokusi) Pokus KP: pravila, odgovornosti, demokratska kultura, komunikacija	Učenici spoznaju nove nastavne sadržaje kroz istraživački usmjerenu nastavu. Izvode pokuse te tako stječu nove spoznaje na temelju vlastitog iskustva. Istražuju svojstva vode, tvari koje voda otapa, iznose iskustva o pretvaranju tekuće vode u čvrsti led te leda u tekuću vodu. Nakon izvedenih pokusa donose zaključke. Učitelj/učiteljica izvodi demonstracijski pokus o pretvaranju tekuće vode u vodenu paru. Učenici iznose svoja opažanja.
	Eureka 3	2. Briga za osobno zdravlje Zdravlje KP: odgovornosti	Učenici rade u parovima. Svaki par dobiva papir na kojem je napisana ili fotografijom prikazana određena problemska situacija (učenik s pokvarenim zubima; učenik koji jede samo grickalice i slatkiše; učenik koji ne održava osobnu čistoću itd.). Zadatak učenika je navesti problem s kojim se učenik susreće te razmisiliti o mogućim rješenjima njegova problema.
	Eureka 3	3. Sadašnjost, prošlost, budućnost KP: suradnja, pravila timskog rada, komunikacija	Učitelj/učiteljica pokazuje učenicima fotografije predmeta, ljudi i njihovog zavičaja iz prošlosti i sadašnjosti te vodi razgovor o razlikama. Učenici uspoređuju i zaključuju o promjenama koje su se dogodile. Podijeljeni u skupine dobivaju zadatak razvrstati neke događaje na vremensku lenu (prošlost, sadašnjost, budućnost), gledaju isječak iz filma <i>Vlak u snijegu</i> i uspoređuju običaje, odjeću i govor, razvrstavaju fotografije, smišljaju izume su mogući u

	Eureka 3	<p>4. Predci i potomci KP: osobni identitet, odgovornosti, demokratska kultura, komunikacija</p> <p>5. Mjerenje temperature vode KP: pravila, odgovornosti, demokratska kultura, komunikacija</p>	<p>dalekoj budućnosti.</p> <p>Nekoliko učenika/učenica predstavljaju svojeg djeda i baku. Na primjeru obiteljskog stabla učenici spoznaju tko je komu predak, a tko potomak. Zatim predstavljaju svoje pretke (roditelje, bake, djedove, prabake i pradjedove). Učenici razgovaraju o tome kako mogu saznati više o svojim predcima, kako sačuvati uspomenu na njih te kako se trebaju odnositi prema njima.</p> <p>Učenici spoznaju nove nastavne sadržaje kroz istraživački usmjerenu nastavu. Izvode pokuse te tako stječu nove spoznaje na temelju vlastitog iskustva. Procjenjuju i mjere temperaturu vode te promatraju pretvaranje leda u tekuću vodu. Učitelj/učiteljica izvodi demonstracijski pokus mjerjenje temperature vrenja. Učenici očitavaju temperaturu i iznose svoja opažanja.</p>
GLAZBENA KULTURA	Moja glazba 3	<p>1. Danas je fašnik KP: komunikacija, suradnja</p> <p>2. Morenada, karnevalska pjesma KP: komunikacija, suradnja</p>	<p>Učenici pamte melodiju, ritam i tekst pjesme igrom jeke te zatim pjevaju pjesme u cijelosti uz matricu/karaoke. Smišljuj i izvode nove stihove na melodiju pjesme <i>Danas je fašnik</i>.</p> <p>Demonstracija pjesme vlastitim izvođenjem ili reproduciranjem snimke, uvježbavanje plesnih pokreta te zatim pjevanje pjesme u cijelosti uz matricu/karaoke.</p>

LIKOVNA KULTURA		Točka i crta – Primijenjeno oblikovanje; Dizajn (Kadar, odnos slike i teksta) KP: komunikacija, suradnja, pravila timskog rada	Učenici flomasterima crtaju doživljaj, prizor, situaciju svog najdražeg stripa. Mogu stripom prikazati i najljepšu scenu iz filma <i>Vlak u snijegu</i> .
------------------------	--	--	--

SAT RAZREDNIKA

SAT RAZREDNIKA	KRATAK OPIS AKTIVNOSTI
1. Postignuća i odgovornost za učenje – talenti i vještine KP: upornost, suradnja, komunikacija, demokratska kultura	<p>Učenici su donijeli fotografije svojih omiljenih poznatih osoba npr. sportaša, pjevača... Imenuju ih i govore u čemu su uspješni. Dijele se u nekoliko skupina: sport, glazba, moda, film itd. Fotografije stavljamo na ploču i razgovaramo o načinima na koji su svi ti ljudi postigli svoj uspjeh. Razgovor o značenju riječi <i>talent</i>. Učenici govore o svojim talentima i kako ih razvijaju, nabrajaju svoje dosadašnje uspjehe. Objavljavamo riječ – <i>postignuće</i>. Učenici govore o postignućima osoba čije su fotografije donijeli. Kroz razgovor s učenicima, učitelj/učiteljica pokušava izdvojiti ključne riječi koje predstavljaju put koji treba proći od talenta do postignuća npr. upornost, vježbanje, marljivost...) Zapisujemo ih na plakat na koji smo zalijepili fotografije poznatih osoba. Ispod svake fotografije zapisali smo talent i postignuće/a te osobe.</p> <p>Učenici biraju skupinu prema željenom natpisu: zadaće, učenje, školski uspjeh. Učenici na papiru crtaju tablicu (dva stupca) u koju upisuju ono što smatraju dobrom ili lošim vezano za obavljanje dužnosti koju su odabrali. Svaka grupa prezentira ostalima što je napisala, a oni nakon prezentacije postavljaju pitanja iz čega se može razviti rasprava. Kada završe, zajedno dolazimo do značenja</p>

Moje vrline	<p>pojmova odgovornost i neodgovornost u radu.</p> <p>Veliko papirnato, razgranato stablo pričvrsti se na pano. Učenici trebaju izrezati cvjetove od kolaža (sredinu i pet latica). U sredinu cvijeta upisuju svoje ime. Na prvu laticu upisuju dvije osobine na koje su ponosni, na drugu dvije stvari kojima se bave u slobodno vrijeme, na treću dvije stvari koje izuzetno vole, na četvrtu dva cilja koja će pokušati postići ove školske godine, na zadnju upisuju što su postigli, na što su ponosni (ako misle da ovu laticu još ne mogu popuniti, ostavljaju je praznom i popunjavaju tijekom godine). Svatko svoj cvijet zlijepi na stablo i zajedno čitaju što su napisali. Na listove mogu napisati ono što ne vole, osobine na koje nisu kod sebe ponosni.</p>
--------------------	---

IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI

<i>IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
1. Kazališna predstava u školi povodom Tjedna čitanja KP: učenik građanin razreda i škole, komunikacija, društvena solidarnost	Posjet kazališne skupine školi kako bi se razvijala vještina kontrole emocija, pristojnog i kulturnog ponašanja za vrijeme predstave, pokazala otvorenost prema drukčijim mišljenjima i koristile osnovne tehnike aktivnog slušanja.
2. Izlet u prirodu – stanja vode KP: komunikacija, suradnja, zdravi okoliš	Učenici odlaze u prirodu kako bi vidjeli stanja vode o kojima su učili u prirodnom obliku. Budući je godišnje doba zima i vani je hladno, učenici će vidjeti zamrznuti potok, lokvu itd. Možemo zagrijati zaleđenu plohu pa će voda prijeći u tekuće stanje. Prate svoje disanje na hladnom zraku (para). Usput razvijamo i ekološku svijest i odgovorno ponašanje u prirodi.
3. Fašničko veselje / Ples pod maskama KP: osobni identitet, zavičajni identitet, interkulturna komunikacija	Organiziramo fašničku povorku zajedno s ostalim razrednim odjelima škole ili organiziramo ples pod maskama kako bi učenici

	upoznali i njegovali tradiciju obilježavanja fašnika.
--	---

Izvedbeni plan i program GOO-a za ožujak i travanj školske godine 2016/2017.

OSNOVNA ŠKOLA:	
RAZRED:	
UČITELJ/UČITELJICA:	
<u>Dimenzije GOO</u>	<u>Naziv područja</u>
Ljudsko-pravna dimenzija Društvena dimenzija Međukulturalna dimenzija Gospodarska dimenzija Ekološka dimenzija	<p>Vode u zavičaju</p> <p>Svrha</p> <p>Spoznati što je održivi razvoj i razumijeti važnost koju zdravi okoliš ima u osiguranju dobrobiti pojedinca i razvoju demokratske zajednice.</p>
<u>Ishodi</u>	<p><u>Građansko znanje i razumijevanje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - razlikuje zavičajni, većinski i manjinske nacionalne identitete te hrvatski domovinski identitet - objašnjava ulogu suradnje, solidarnosti i aktivnoga građanskog zalaganja za pravdu u suzbijanju isključenosti učenika - poznaje značenje slobode mišljenja i izražavanja te važnost prihvaćanja mišljenja sugovornika - zna što je održivi razvoj i razumije važnost koju zdravi okoliš ima u osiguranju dobrobiti pojedinca i razvoju demokratske zajednice - opisuje postupke u obitelji, školi i lokalnoj zajednici kojima se pridonosi održivome razvoju <p><u>Građanske vještine i sposobnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznaće ponašanje koje je posljedica stereotipa i predrasuda - jasno iznosi i obrazlaže svoje ideje i stavove; razumije polazišta drugih - pokazuje osnovne vještine komunikacije - koristi odgovarajuće postupke zaštite, očuvanja i unapređivanja okoliša (zaštitu voda) <p><u>Građanske vrijednosti i stavovi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sudjeluje u humanitarnim i volonterskim aktivnostima - pokazuje privrženost načelima dostojanstva svake osobe, jednakosti, pravde i uključenosti svih

	Model	Međupredmetno, Sat razrednika, Izvanučioničke aktivnosti
<u>Način provedbe</u>	Metode i oblici rada	<p>Oblici: individualni, frontalni, rad u paru, rad u skupinama</p> <p>Metode: razgovora, demonstracije, izlaganja, čitanja i rada na tekstu, kritičkog mišljenja, suradničkog učenja, izještavanja, učenja otkrivanjem, pisanja, crtanja, aktivnog slušanja, oluje ideja, momčadskih i suradničkih igara</p>
<u>Nastavna sredstva, pomagala, izvori znanja</u>	<p>Za učenike: bonton, pribor za likovni, bilježnice, udžbenici, radne bilježnice, Učenička mapa osobnog razvoja u Građanskom odgoju i obrazovanju</p> <p>Za učitelje: Statut škole, Kućni red škole, Kurikulum GOO, Nastavni plan i program za osnovnu školu, udžbenici, Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO za osnovne i srednje škole, računalo, projektor, CD, Razredna mapa za Građanski odgoj i obrazovanje, Konvencija o pravima djeteta</p>	
<u>Način vrednovanja i korištenje rezultata vrednovanja</u>	Opisno praćenje i ocjenjivanje koje je rezultat postignuća u usvajanju nastavnih sadržaja i stupnju razvijenosti ishoda predmeta koji su istodobno i sadržaji/ishodi Građanskog odgoja i obrazovanja prema Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja postignuća učenika u osnovnoj i srednjoj školi; međusobni odnosi učenika u razrednom odjelu provjeravani kroz aktivnosti; plakat, učeničke bilješke, učeničke mape	
<u>Međupredmetni i interdisciplinarni sadržaji GOO</u>	<p>Nastavni predmet: Hrvatski jezik, Priroda i društvo, Likovna kultura; Matematika, Tjelesna i zdravstvena kultura</p> <p>Sat razrednika</p> <p>Izvanučioničke aktivnosti</p>	<p><u>Nositelji aktivnosti</u></p> <p>Učitelj/učiteljica, učenici</p>

MEĐUPREDMETNA POVEZANOST

Osnovni kriterij za odabir nastavnih jedinica međupredmetne povezanosti bili su *ključni pojmovi* pojedinih dimenzija GOO.

NASTAVNI PREDMET	UDŽBENIK	NASTAVNA JEDINICA	KRATAK OPIS AKTIVNOSTI
HRVATSKI JEZIK	Zlatna vrata 3	<p>1. Pozovite nas u goste, Sanja Polak - interpretacija pripovijetke KP: osobni identitet, interkulturna komunikacija</p> <p>2. Voda u čaši, Zvonimir Balog – interpretacija priče KP: zdravi okoliš</p> <p>3. Zlatna jabuka, hrvatska narodna bajka – interpretacija bajke KP: hrvatski domovinski identitet</p> <p>4. Uskrsna zečja prepirkva, Nevenika Videk – interpretacija pjesme KP: osobni, zavičajni, većinski i manjinski nacionalni identitet te hrvatski domovinski identitet</p>	<p>Spomenici mogu zavičaja – enciklopedija. Učenici izabiru jedan kulturno-povijesni spomenik svog zavičaja. Pišu što su o njemu saznali.</p> <p>Glagoli – voda pjeva Učenici pišu imenicu voda. Oko nje pišu što više glagola kojima će dočarati pjevanje vode.</p> <p>Učitelj/učiteljica započinje prepričavanje priče. Onaj kome baci lopticu nastavlja priču jednom rečenicom i baca dalje. Učenici ne smiju bacati onome tko je pripovijedao.</p> <p>Učenici pišu kako se pripremaju i slave Uskrs u svojem domu, svojoj obitelji. Ako ne slave Uskrs već neki drugi blagdan, pišu kako to izgleda.</p> <p>Improvizacija pokretom</p>

		5. Priča o stablu, Ivan Goleš – interpretacija priče KP: zdravi okoliš	Učenici pokušavaju pokretima dočarati vitku brezu, staru maslinu, tužnu vrbu, razigrani hrast. Biraju glazbu koja bi najbolje odgovarala pojedinom stablu.
PRIRODA I DRUŠTVO	Eureka 3	1. Moj zavičaj u prošlosti KP: osobni, zavičajni identitet	Učitelj/učiteljica podijeli učenike u 4 skupine. Svaka skupina dobiva sliku jednog kulturno-povijesnog spomenika iz svoga zavičaja razrezanu na dijelove. Zadatak je složiti dijelove slike u jedinstvenu cjelinu. Nakon završetka slaganja slike učenici trebaju zabilježiti podatke o prikazanom kulturno-povijesnom spomeniku na listiću koji im daje učitelj/učiteljica. Zanimljivosti i podatke o prikazanom spomeniku pronaći će na internetskim stranicama (ako u učionici imaju pristup internetu) ili u tekstovima koje će za ovu namjenu pripremiti učitelj/učiteljica.
	Eureka 3	2. Značenje vode za život ljudi KP: zdravi okoliš, održivi razvoj, odgovornost građana za održivi razvoj	Učenici su podijeljeni u 4 skupine. Svaka skupina izrađuje plakat o značenju vode za život ljudi na temelju materijala koje priprema učitelj/učiteljica (Voda kao temelj života; Uporaba vode u kućanstvu i zvan kućanstva; Načini opskrbe vodom; Suvremeni način opskrbe kućanstva vodom). Nakon završetka zadatka učenici predstavljaju rezultate svoga rada.
MATEMATIKA	Nove matematičke priče 3	3. Zaštita i očuvanje voda KP: zdravi okoliš, održivi razvoj, odgovornost građana za održivi razvoj	Nakon utvrđivanja nastavnih sadržaja učenici mogu izraditi „posljedični kotač“ u kojem će navesti uzroke i posljedice onečišćenja vode ili isto napraviti u tablici.

		brojem Pisano dijeljenje KP: komunikacija, suradnja	skupine koje su točno izračunale.
LIKOVNA KULTURA		1. Ploha; Točka i crta – Oblikovanje na plohi – slikanje i crtanje (Modelacija i modulacija; Crtačka tekstura) KP: komunikacija, osobni, zavičajni identitet	Učenici rade kombiniranim tehnikom – gvaš i crni flomaster. Slikaju oranicu, slojeve zemlje (smeđi tonovi). Na tonove boja ucrtat će korijenje, kamenčice, pukotine, žilice i dr. (ritam, niz, struktorna crta).
TZK		1. Dječji ples po izboru 2. Slobodna igra Vođenje lopte desnom i lijevom rukom u mjestu i pravocrtnom kretanju KP: pravila, odlučivanje, demokratska kultura	Učenici kroz igru razvijaju pozitivnu sliku o sebi, jačaju samopouzdanje, ustrajnost i zadovoljstvo, shvaćaju tjelovježbu kao sastavni dio osobne odgovornosti za svoje zdravlje, uče poštivati pravila igre, poštivati suigrača, razvijati vještina kontrole emocija, surađivati u timu, prihvati različitosti, prihvaćati pobjedu i poraz, timski rad.
Glazbena kultura	Moja glazba 3	Bumbari i pčele – obrada pjesme	Učenici pamte melodiju, ritam i tekst pjesme igrom jeke te zatim pjevaju pjesme u cijelosti uz matricu/karaoke. Smišljaju i izvode nove stihove na melodiju pjesme <i>Bumbari i pčele</i> . Sviraju svoj ritam i pokušaju u grupi na novi način uglazbiti stihove. Razgovor o ponašanju bumbara i radu.

SAT RAZREDNIKA

<i>SAT RAZREDNIKA</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
1. Zaštita okoliša i održivi razvoj KP: prava, odgovornosti, komunikacija	<p>Učenici su donijeli fotografije svojih omiljenih poznatih osoba npr. sportaša, pjevača... Imenuju ih i govore u čemu su uspješni. Dijele se u nekoliko skupina: sport, glazba, moda, film itd. Fotografije stavljamo na ploču i razgovaramo o načinima na koji su svi ti ljudi postigli svoj uspjeh. Razgovor o značenju riječi <i>talent</i>. Učenici govore o svojim talentima i kako ih razvijaju, nabrajaju svoje dosadašnje uspjehe. Objavljavamo riječ – <i>postignuće</i>. Učenici govore o postignućima osoba čije su fotografije donijeli. Kroz razgovor s učenicima, učitelj/učiteljica pokušava izdvojiti ključne riječi koje predstavljaju put koji treba proći od talenta do postignuća npr. upornost, vježbanje, marljivost...) Zapisujemo ih na plakat na koji smo zalijepili fotografije poznatih osoba. Ispod svake fotografije zapisali smo talent i postignuće/a te osobe.</p>

IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI

<i>IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
---	--------------------------------------

<p>1. Dan planeta Zemlje – Zelena čistka Čišćenje školskog okoliša (igralište, prostor ispred škole) KP: zdravi okoliš, odgovornosti, volontiranje, akcije zaštite i očuvanja okoliša</p> <p>2. Otpad nije smeće - skupljamo stari papir i odlažemo u spremnik KP: zdravi okoliš, održivi razvoj, odgovornost građana za održivi razvoj, akcije zaštite i očuvanja okoliša</p> <p>3. Kazališna predstava KP: verbalna i neverbalna komunikacija</p>	<p>Organiziramo ekološku akciju čišćenja školskog dvorišta kako bismo razvijali odgovornost za održavanje čistoće. Usput prepoznajemo utjecaj čovjeka na okoliš. Učenici imaju plan školskog dvorišta i svaki razredni odjel je zadužen za održavanje čistoće pojedinog područja.</p> <p>Organiziramo akciju prikupljanja starog papira, potičemo učenike na što veći angažman, surađujemo s roditeljima, sadimo cvijeće kako bismo doprinijeli uređenju okoliša i razvoju ekološke svijesti.</p> <p>Učenici posjećuju kazalište i gledaju predstavu primjerenu njihovom uzrastu. Razlikuju nepoželjne od poželjnih oblika verbalne i neverbalne komunikacije. Navode primjere neprimjerenih ponašanja koja dovode do nesporazuma te primjenjuju usvojena pravila pristojnog ponašanja u kulturnim ustanovama.</p>
---	--

Izvedbeni plan i program GOO-a za svibanj i lipanj školske godine 2016/2017.

OSNOVNA ŠKOLA:	
RAZRED:	
UČITELJ/UČITELJICA:	
<u>Dimenzije GOO</u> Ljudsko–pravna dimenzija Društvena dimenzija Politička dimenzija Građanska dimenzija Međukulturna dimenzija Ekološka dimenzija	<u>Naziv područja</u> Razvoj prometne kulture i demokratskih načela <u>Svrha</u> Aaktivno i odgovorno sudjelovati u odlučivanju, objašnjavati važnost pravila i odgovornosti u svim područjima života pridonoseći tako razvoju demokratke kulture.

<u>Ishodi</u>	<p><u>Građansko znanje i razumijevanje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - objašnjava važnost suradnje, solidarnosti i aktivnog zalaganja za pravdu u suzbijanju isključenosti - navodi najvažnije postupke individualnog osnaživanja i nenasilnog rješavanja sukoba - zna da učenici s potrebnim posebama imaju ista prava kao i svaki drugi učenik, ali da oni ta prava mogu uživati samo uz razumijevanje i pomoć drugih učenika - poznaje značenje slobode mišljenja i izražavanja - razumije zašto je pravedno donošenje odluka temelj demokratskog ustroja razreda i škole <p><u>Građanske vještine i sposobnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - analizira i izvodi zaključke poštujući mišljenja drugih - ima razvijene osnovne vještine interkulturne komunikacije - uočava, analizira i vrednuje situacije u kojima se krše njegova/njezina prava i prava drugih učenika - sudjeluje u izgradnji i jačanju demokratske građanske kulture razreda i škole <p><u>Građanske vrijednosti i stavovi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazuje privrženost načelima dostojanstva svake osobe, jednakosti, pravde i uključenosti svih - iskazuje privrženost očuvanju živih bića te prirodnog i kulturnog okoliša škole i lokalne zajednice, - prihvata zajednička pravila, dogovore i rješenja te pokazuje interes i odgovornost za ishod zajednički planiranih aktivosti
----------------------	--

<u>Način provedbe</u>	<p>Model Međupredmetno, Sat razrednika, Izvanučioničke aktivnosti</p> <p>Metode i oblici rada Oblici: individualni, frontalni, rad u paru, rad u skupinama Metode: razgovora, demonstracije, izlaganja, čitanja i rada na tekstu, kritičkog mišljenja, suradničkog učenja, izvještavanja, učenja otkrivanjem, pisanja, crtanja, aktivnog slušanja, oluje ideja, pjevanja, slušanja glazbe, suradničkih igara</p>
<u>Nastavna sredstva, pomagala, izvori znanja</u>	<p>Za učenike: bonton, pribor za likovni, bilježnice, udžbenici, radne bilježnice, Učenička mapa osobnog razvoja u Građanskom odgoju i obrazovanju</p> <p>Za učitelje: Statut škole, Kućni red škole, Kurikulum GOO, Nastavni plan i program za osnovnu školu, udžbenici, Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO za osnovne i srednje škole, računalo, projektor, CD, Razredna mapa za Građanski odgoj i obrazovanje, Konvencija o pravima djeteta</p>

<u>Način vrednovanja i korištenje rezultata vrednovanja</u>	Opisno praćenje i ocjenjivanje koje je rezultat postignuća u usvajanju nastavnih sadržaja i stupnju razvijenosti ishoda predmeta koji su istodobno i sadržaji/ishodi Građanskog odgoja i obrazovanja prema Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja postignuća učenika u osnovnoj i srednjoj školi; međusobni odnosi učenika u razrednom odjelu provjeravani kroz aktivnosti; plakat, učeničke bilješke, učeničke mape		
<u>Međupredmetni i interdisciplinarni sadržaji GOO</u>	Nastavni predmet: Hrvatski jezik, Priroda i društvo, Likovna kultura; Matematika, Tjelesna i zdravstvena kultura	<u>Nositelji aktivnosti</u>	Učitelj/učiteljica, učenici
	Sat razrednika		
	Izvanučioničke aktivnosti		

MEĐUPREDMETNA POVEZANOST

Osnovni kriterij za odabir nastavnih jedinica međupredmetne povezanosti bili su *ključni pojmovi* pojedinih dimenzija GOO.

<i>NASTAVNI PREDMET</i>	<i>UDŽBENIK</i>	<i>NASTAVNA JEDINICA</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>

HRVATSKI JEZIK	Zlatna vrata 3	<p>1. Šetnja, Katica Pšak - interpretacija pjesme KP: komunikacija</p> <p>2. Naš brod, Mladen Pokić –interpretacija pjesme KP: prava, odgovornosti, ravnopravnost, komunikacija</p> <p>3. Putnici, Mirjana Mrkela – interpretacija priče KP: komunikacija, ravnopravnost</p>	<p>Učenici pišu zahvalnicu majci. Trebaju iskazati što osjećaju, čime ih usrećuje, na čemu su joj zahvalni.</p> <p>Učenici na satu pripovijedaju o svojoj obitelji. Zatim pišu sastavak o svojoj obitelji. Opisuju članove svoje obitelji, kojim se osobinama ističu, što tko radi i kako pomaže jedni drugima.</p> <p>Učenici pričaju o mjestu koje bi željeli posjetiti - Moje zamišljeno putovanje. Rade u paru. Pričaju zašto su odabrali baš to mjesto, kako bi putovali, izrađuju popis stvari koje bi ponijeli na put itd.</p>
PRIRODA I DRUŠTVO	Eureka 3	<p>1. Prometna sredstva i vrste prometa Vrste prometa i prometnih sredstava KP: prava, odgovornosti, pravila, demokratska kultura</p>	<p>Učitelj/učiteljica s učenicima provodi oluju ideja na pojам promet. Slijedi svrstavanje fotografija prijevoznih sredstava u tri stupca - kopneni, vodeni i zračni promet. Zatim učenici uspoređuju kopnena, vodena i zračna prometna sredstva. Aktivno sudjeluju u razgovoru o kulturi ponašanja u prometu. Na zemljovidu RH pronalaze svoje mjesto stanovanja i pripovijedaju kojim prijevoznim sredstvima otputovali do Splita, Pule, Zagreba, Varaždina, Gospića i Osijeka.</p>
	Eureka 3	<p>2. Prometna povezanost naselja u zavičaju Zavičaj i promet KP: prava, odgovornosti, pravila, demokratska kultura</p>	<p>Učenici iznose svoja iskustva o osnovnim obilježjima mjesnog i međumjesnog prometa i prometnicama koje povezuju naselja u zavičaju. Utvrđuju kako se prometnice prikazuju na zemljovidu i kojim su prometnicama povezana naselja u njihovu zavičaju te zašto je dobra prometna povezanost važna. Učenici u skupinama zamišljaju putovanje kroz Hrvatsku određujući polazište, dolazište, vrstu prometnih sredstava i prometnice kojima</p>

			će putovati.
GLAZBENA KULTURA	Moja glazba 3	1. Moja majka	Učenici izražavaju dojmove o pjesmi, a zatim pamte melodiju, ritam i tekst pjesme <i>igrom jeke</i> . Učenici pjevaju pjesmu po skupinama uz matricu i uz ples koji su izmislili na stihove i glazbu.

SAT RAZREDNIKA

<i>SAT RAZREDNIKA</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
1. Prijateljstvo KP: komunikacija, suradnja	Na ploči je zalijepljen žuti krug na kojem piše pojam prijateljstvo. Svaki učenik dobiva jednu zraku sunca na kojoj treba napisati što je za njega prijateljstvo. Zajedno čitamo napisano. Slijedi razgovor o prijateljstvu. Učitelj/učiteljica čita učenicima priču Riba duginih boja, Marcus Pfister. Razgovor o priči. Nakon razgovora učenici trebaju razmisliti kakve osobine trbaju imati oni sami da bi bili dobri prijatelji i napisati ih ptice od papaira koje zatim stavljamo oko sunca.
2. Zaštita potrošača – kritički osvrt na reklame KP: kritika, reklame, zaštita, zloupotreba	Učenicima podijelimo razne časopise u kojima mogu izabrati reklame koje im se sviđaju i objasniti zašto im se sviđaju i da se kritički osvrnu na reklame oko nas, pogledati ćemo nekoliko video reklama i o njima porazgovarati, te pokušati primjetiti na koji sve način proizvođači upravljaju potrošačima preko reklama.

<p>3. Dobrota u nama i oko nas KP: suradnja, komunikacija, društvena solidarnost</p>	<p>Prije čitanja razgovaramo s učenicima o ljepoti primanja i davanja. Kada su sretniji i kada se bolje osjećaju, kad primaju ili daju... Dobrota se uvijek isplati – video isječak https://www.youtube.com/watch?v=gvwqkyRkl4E Učenici gledaju kratak film organizacije Care and share koji poručuje da se dobrota uvijek isplati. Potiče učenike na razmišljanje o ljepoti primanja i davanja. Razgovor o filmu. Uživljavanje u likove iz filma. Bi li učenici postupili isto kao i čovjek u filmu? Zašto? Dobrota na moj način Razgovor o dobroti i dobrom djelima na temelju osobnog iskustva. Razgovor o nesebičnosti i održivom razvoju ujedno je i motivacija za strip koji će učenici napraviti u parovima. Naslov biraju učenici. Svaki strip na kraju mora imati jasnu poruku.</p>
---	---

IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI

<i>IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI</i>	<i>KRATAK OPIS AKTIVNOSTI</i>
<p>1. Uređenje školskog okoliša – Svjetski dan zaštite okoliša 5.6. KP: zdravi okoliš, održivi razvoj, odgovornost građana za održivi razvoj, akcije zaštite i očuvanja okoliša</p>	<p>Organiziramo ekološku akciju čišćenja školskog dvorišta kako bismo razvijali odgovornost za održavanje čistoće. Usput prepoznajemo utjecaj čovjeka na okoliš. Učenici imaju plan školskog dvorišta i svaki razredni odjel je zadužen za održavanje čistoće pojedinog područja</p>
<p>2. Dan škole – humanitarno prodajna izložba KP: komunikacija,timski rad, individualne sposobnosti, poduzetnost i poduzetništvo, utjecaj i zaštita potrošača, upravljanje novcem, volontiranje, humanitarna akcija</p>	<p>Zajedničkim igrama i sudjelovanjem u prigodnom programu učenici spoznaju važnost nenasilne komunikacije kao preduvjeta za uspjeh u školi i kvalitetan život u zajednici. Prodajom raznih proizvoda koje su sami izradili u humanitarne svrhe učenici razvijaju osjećaj suoštećanja, potrebe pomaganja drugima ali i razvijaju smisao za komunikaciju i trgovinu.</p>

3. Jednodnevni izlet

KP: komunikacija, razvoj osobnog, zavičajnog, te hrvatskoga domovinskog identiteta

Organizacija zajedničkog izleta gdje će učenici boravkom na zraku i sportskim aktivnostima razvijati odgovornost za vlastito zdravlje i zagovarati zdrave stbole života.